

derretning, eventuelt egentlig undervisning i kendskabet til arbejdets sygdoms- og ulykkesfarer. Der foreslås derfor etableret en sådan undervisning, ikke blot på tekniske højskoler og uddannelsesanstalter for ingeniører, arkitekter og arbejdsledere af forskellig art, men også i folkeskolen, idet eleverne direkte fra denne går ud i erhvervslivet. Undervisningen må selvfølgelig afpasses efter eleverne og skal muligvis omfatte andre forhold på landet end i byerne.

Til § 9.

Hvor talen er om særlig farligt eller anstrengende arbejde, vil der kunne være trang til at fastsætte regler om en forhøjet beskyttelse.

Bestemmelser herom findes i den gældende fabrikløvs §§ 23 og 24.

Efter lovforslaget kan socialministeren efter forhandling med direktøren for arbejdstilsynet og arbejdsrådet fastsætte regler om forhøjet beskyttelse, hvorved arbejdets udførelse gøres afhængig af særlige betingelser. Som eksempel herpå er nævnt, at arbejdstiden kan begrænses, eller at der ikke må anvendes arbejdere under 18 år eller voksne arbejdere, hvis konstitution ikke opfylder de krav, som et arbejdes udførelse forudsætter. Der vil således ikke alene være at tage hensyn til den objektive fare, men også til de personer, som bliver udsat for faren, hvorfor gennemførelsen af en forhøjet beskyttelse ikke kræver den samme faregrad for unge arbejdere som for voksne arbejdere. Der vil kunne træffes bestemmelse om, at også positive foranstaltninger må træffes, at personlige beskyttelsesmidler skal anvendes, eller at de pågældende personer må underkastes et særligt lægetilsyn. Ved arbejde, som er forbundet med stor eksplosionsfare, eller ved hvilket der i betydeligt omfang forekommer skadelige gasarter, røg eller dampe, vil det kunne bestemmes, at arbejdet skal udføres i særskilt rum eller bygning med et så ringe antal arbejdere som muligt og under iagttagelse af særlige forsigtighedsforanstaltninger. Endvidere kan det ved særlig farligt arbejde eller i tilfælde, hvor det under arbejdets gang påhviler arbejderne at udføre de fornødne sikkerhedsforanstaltninger, eventuelt forbydes at anvende akkordløssystemet, da dette i en række tilfælde har vist sig at medføre, at arbejderne bliver utilbøjelige til at anvende sikkerhedsforanstaltninger eller, hvor de selv skulle træffe disse, har udført dem mangelfuldt.

Med hensyn til begrænsning af ar-

bejdstiden ved sådanne farlige arbejder bemærkes, at der herved ikke blot tænkes på, at den daglige arbejdstid kan indskrænkes, men også på, at samme arbejder kun i en del af arbejdstiden må beskæftiges med visse sundhedsfarlige arbejdsprocesser, og på, at den pågældende arbejder for en tid (eller for stedse) må henflyttes til andet arbejde.

Som regel vil bestemmelser, der udstedes i henhold til nærværende paragraf, i lige grad omfatte mænd og kvinder, om end det naturligtvis ikke er udelukket, at særlige hensyn til konstitutionen vil kunne motivere særbestemmelser for det ene køn. Dette vil dog kun ganske undtagelsesvis forekomme. Hvad specielt angår spørgsmålet om forbud mod kvinders natarbejde bemærkes, at der ikke efter forslaget vil blive spørgsmål om et sådant særforbud.

Til § 10.

Bortset fra bestemmelserne i fabrikløvens § 28, stk. 2, nu erstattet af lov af 18. april 1925 om børns og unge menneskers arbejde § 9, stk. 2—4, om lægeundersøgelse af personer under 18 år ved deres antagelse til arbejde, findes der ikke i fabrikløven bestemmelser om pligtig lægeundersøgelse af arbejdere.

Det eneste sted, sådanne undersøgelser er påbudt, er det i henhold til fabrikløvens § 10 udfærdigede regulativ for akkumulatorfabrikker o. lign., der i § 13, stk. 6, bestemmer, at der ved foranstaltning af direktoratet for arbejds- og arbejdstilsynet skal foretages regelmæssig lægeundersøgelse af arbejdere med det spørgsmål for øje, om de viser tegn på blyforgiftning.

Ifølge det kendskab, man efterhånden har fået til erhvervssygdomme, kan der imidlertid ikke være tvivl om, at sådanne lægeundersøgelser også i flere andre tilfælde vil være på deres plads.

Bekæmpelsen af erhvervssygdommene og ydelse af erstatning til personer, der er blevet angrebet af disse sygdomme, er blevet et vigtigt led i den moderne arbejdslovgivning.

I lovgivningen om forsikring mod følger af ulykkestilfælde, jfr. løvbekendtgørelse af 23. marts 1948 af ulykkesforsikringsloven, er bestemmelserne om erhvervssygdomme med mellemrum blevet suppleret i overensstemmelse med nye undersøgelser og erfaringer, senest i 1946, jfr. lov af 4. juli 1946.

Det forekommer naturligt, at også de forholdsregler, der tilsigter at *bekæmpe*